

at Lærer egner han sig nu alligevel ikke rigtig til at være, kan blive en aldeles fortrinlig Student eller paa den polytekniske Læreanstalt uddanne sig til en særdeles dygtig Polytekniker. Her ønsker jeg, at Lærere og Lærerskoleelever skal have en lettere Adgang end den, Lovgivningen i dette Øjeblik giver dem, til at fortsætte en videnskabelig eller en teknisk Uddannelse.

Et Spørgsmaal endnu, som er af afgørende Betydning, er: Hvem skal saa Uddannelsen af Lærerne paa disse Lærerskoler paahvile? Det er min principielle Opfattelse, at det er en Statsopgave. Ligesom Staten paa saa mange andre Omraader uddanner dem, der har visse Funktioner af samfundsmæssig Natur, er det efter min Mening det eneste rigtige, at det er Staten, som uddanner den offentlige Skoles Lærere, Lærerne til Folkeskolen i By og paa Land. Det er derfor ogsaa mit Ønske, at de Lærerskoler, Staten i dette Øjeblik har, maa kunne udvikles saaledes, at de praktisk talt bliver i Stand til at uddanne det nødvendige Antal Lærere og Lærerinder til den danske Folkeskole, altsaa saa stort et Antal, som erfaringsmæssigt hvert Aar skal uddannes. Men vi har jo nu en Gang private Lærerskoler, og derfor er der ogsaa i Lovforslaget indsat en Paragraf om, at naar saadanne Lærerskoler opfylder Lovforslagets Betingelser, kan de faa Tilskud af Staten. Men saa føjes der til, at dette Tilskuds Størrelse fastsættes paa de aarlige Finanslove. Dette er efter min Mening den eneste rigtige Løsning, hvis man i det hele taget vil støtte en privat Virksomhed paa dette Omraade. Lovgivningsmagten bør paa ethvert Tidspunkt være Herre over, med hvor store Midler man saaledes vil understøtte en privat Virksomhed, som egentlig burde udføres af Staten.

Sætter jeg nu, at Lovforslaget gennemføres, for saa vidt angaar de Paragraffer, om hvilke jeg hidtil har talt, og at vi faar en saadan fyldigere Uddannelse af Folkeskolens Lærere, rejser der sig det Spørgsmaal: Kan det tænkes, at der er Brug for en yderligere Uddannelse, og hvorledes skal denne i saa Fald være? Hvad dette Spørgsmaal angaar, har det været mig en Glæde, at der i Skolekommissionen var meget stor Interesse for en videre Udvikling af Statens Lærerhøjskole, og denne Interesse har jo givet sig Udslag i den højtærede Ministers Forslag i § 19. Dette Forslag gaar ud paa, at man vel skal bibeholde de kortere Kursus, som nu findes, det vil sige Sommerkursus og de 1-aarige Kursus, men desuden skal der indrettes et 2-aarigt Kursus med

praktisk Skolegerning og med Afholdelse af en Prøve for dem, som gennemgaar det. Hensigten med dette Kursus er jo at uddanne Lærere, som i enhver Henseende magter den Opgave at give en fyldestgørende Undervisning i Realskolen; og den, der kender den danske Realskole rigtig, vil sikkert give mig Ret i, at der i mange Fag og navnlig i visse enkelte Fag meget ofte arbejdes med Lærerkrefter, som ikke med deres bedste Villie er i Stand til at gøre Fyldest. Det er derfor ganske naturligt, at den danske Realskole selv har rejst Krav om en fyldigere Uddannelse af Realskolelærerne, og jeg ser ikke rettere end, at det i den Form, den højtærede Undervisningsminister foreslaar det, er udmærket og betyder et stort Fremskridt. Man kunde jo have ladet sig friste til at indføje en Bestemmelse om, at den, der havde bestaaet Prøven efter denne 2-aarige Uddannelse, derved havde skaffet sig en Fortrinsret som Lærer i Realskolen. Jeg er glad ved, at den højtærede Minister ikke har foreslaaet det, men har overladt det til Livet selv at afgøre, hvad Værdi denne 2-aarige Uddannelse maatte faa. Jeg har den Opfattelse, at vi ikke skal stræbe efter at faa forskellige Typer af Lærere indenfor Folkeskolen, men vi skal have een Lærerstand — den enkelte kan saa skaffe sig en større eller mindre videregaaende Uddannelse, ganske efter eget Ønske og Initiativ, og derefter søge sig de Pladser, der staar ham aabne. Hvad den enkelte besidder af personlig Dygtighed i Forbindelse med Uddannelse, vil altid komme ham til gode; det er min Opfattelse.

Men foruden for Folkeskolen og Realskolen har dette Lovforslag yderligere en overmaade stor Betydning af anden Art. Selv om der er delte Meninger om Maaden, hvorpaa det skal ske, ønsker vi jo her i Danmark at faa en Ungdomsskole. Vi ønsker at kunne tilbyde den danske Ungdom en yderligere Uddannelse efter Konfirmationsalderen. Og nu er det min Opfattelse, at Vilkaaret for at faa en værdifuld Ungdomsskole, og at den bliver fyldestgørende, saa at den faar Held med sig, er, at der findes en tilstrækkelig godt uddannet Lærerstand, som ogsaa er i Stand til at tage denne særlige Opgave op. Derfor hilser jeg med Glæde — ogsaa set ud fra mit Ønske om Indførelse af en Ungdomsskoleundervisning —, at den højtærede Minister har stilet saa højt, som Ministeren her har stilet med Hensyn til den danske Folkeskoles Læreres Uddannelse.

Endelig vil jeg anlægge endnu et